

ges til Medlem af Sogneforstanderskabet førend efter 3, ja, muligt først efter 6 Aars Forløb. Det forekommer mig, at de her af mig nævnte Bestemmelser, der altsaa lægge Hindringer ibøien for, at Sognets Beboere kunne drage den Nytte af Præsten, som de muligt ønske, ikke ere heldige. — Hvad jeg dernæst ligeledes vil tillade mig stærkt at henvende det høie Things Opmærksomhed paa, er Præstens Stilling til Skolevæsenet. I den af mig før citerede § 16 af Lovforslaget, som det nu foreligger, hedder det: „Sognepræsten skal for Fremtiden ikke som saadan deeltage i Bestyrelsen af Communens Fattigvæsen eller være Forretningsfører for dens Skolevæsen. De ham i saa Henseende hidtil paahvilende Forpligtelser overgaae til Sogneraadet. Derimod deeltager han fremdeles med Sogneraadet i Tilfynet med Underviisningen og Lærernes Embedsførelse.“ Han vil herefter slet ikke være stillet anderledes til Skolevæsenet end de øvrige Medlemmer af Sogneforstanderskabet, hvorimod det efter Regjeringsudkastet var tildeelt ham et specielt Tilfyn med Underviisningsvæsenet og givet bestemte Regler for, hvorledes han skulde forholde sig, naar der var Grund til Anke over Skolelærerne eller over den Maade, hvorpaa Skolevæsenet i det Hele underholdtes af Communen, idet han da skulde henvende sig til Skoledirectionen, som derefter skulde sende Sagen til vedkommende Amtsraad til endelig Afgjørelse. Jeg tillader mig at henstille til det høie Things Overveielse, om en saadan Ordning af Skolevæsenets Bestyrelse som den, der er foreslaaet i Lovforslaget, som det her foreligger, kan ansees for heldig; og om det kan være rigtigt at stille Præsten i den Stilling, som derved tilsigtes. Jeg troer, at et Tilfyn af Sognepræsten med Skolevæsenet er i højeste Grad nødvendig og ønskeligt, og jeg troer, at der bør være givet ham en særlig Afgang til at kunne klage over Mangler ved det til overordnede Autoriteter. Ved at dele Tilfynet med Skolerne mellem Sogneforstanderskabets samtlige Medlemmer vil man let bringe det dertil, at Tilfynet bliver svagt og utilstrækkeligt, og man vil let fremkalde Rivninger mellem Sogneforstanderne og Skolelærerne, ja endog-
 saa meget let Stridigheder mellem Sognefor-

standerne indbyrdes. Det er tidligere ved Behandlingen af en ganske anden Sag af en æret Landsthingsmand fra Sjælland, som fibder skraas overfor mig (N. Rasmussen), blevet ndtalt, at det communale Skolevæsen trængte til en gjen-nemgribende Omordning, som han saa dengang nærmere antydede, uden at, saavidt jeg erindrer, den tilstedeværende Kultusminister gjorde væsentlige Indvendinger mod den saaledes antydede Tanke, idet han dog særligt dvælede ved de overordentlig store Bekostninger, som den vilde medføre. Men jeg tillader mig dog nu at henstille til det høie Thing, om det er rigtigt, saalænge man endnu ikke har foretaget en saadan omfattende Reform af Skolevæsenet paa Landet, da at nedrive det Bestaaende uden at sætte noget Andet istedetfor, om hvilket man kan have den Forvisning, at det vil opfylde sin Hensigt. — Der er en endnu anden Betragtning med Hensyn til Præstens Stilling til Fattig- og Skolevæsenet, som jeg troer, at man ikke bør lade ude af Sie, og det er den deconomiske Side af Sagen. Vi have en lønnet Præst, hvem det nu paaligger i Embedsmedfør at deeltage i Bestyrelsen af Fattig- og Skolevæsenet. Hvorfor saa styde denne lønne Medhjælper bort, naar han dog kan benyttes? Ved et andet Lovforslag, som vi forleden havde under Behandling, nemlig Lovforslaget om Bestyrelsen af Veivæsenet m. m., berøver man Sogneforstanderskabet den Hjælp, som det hidtil har kunnet have af den lønne Sognefoged ved Veiarbejds Udførelse. Jeg troer imidlertid, at man skal vogte sig en heel Deel for at paalægge de valgte Medlemmer af Communalbestyrelserne altfor store Byrder; man kan derved let bringe det til, at deres Hverv bliver mindre tilfredsstillende røgtet, og at Lyften til at indtræde i Communalbestyrelserne bliver mindre. Det vilde være noget Andet, hvis man samtids med at forsøge deres Byrder kunde stille dem et betydeligt Afslag i de aarlige Bidrag saavel til Statskassen som til Communekassen i Ud-sigt. Jeg troer, at man skal vogte sig for at komme for langt frem paa en Vej, som let vilde føre til Fordringer om Lønning for de communale Repræsentanter, Noget, som jeg anseer for at være aldeles frivende imod Communalbestyrelsernes hele Natur og Væsen og